

REVISIONSRAPPORT 2018-04-16

Kungliga Tekniska Högskolan

Innehållsförteckning

- Del 1 Fakta om uppdraget
- Del 2 Uppdragssammanfattning
- Del 3 Logg för avvikelser
- Del 4 Uppdragets delområden
- Del 5 Förbättringsförslag
- Del 6 Övriga kommentarer och upplysningar

Fakta om uppdraget

Företag:	Kungliga Tekniska Högskolan
Organisationsnummer:	202100-3054
Revisionsperiod:	2018-04-16 till 2018-04-20
Revision publicerad:	2018-04-20
Ort:	Stockholm
Typ av uppdrag:	ISO 14001:2015 (Uppgradering) Förnyelse av certifikat
Syfte och mål:	Syftet med revisionen är att säkerställa att ledningssystemet underhålls, uppdateras och är effektivt för att möta verksamhetens mål.
Besökta verksamhetsorter:	Samtliga skolor har besökts. (Stockholm, Södertälje).
Verksamhetsbeskrivning:	Utbildning, forskning och samverkan.
Revisionsförutsättningar:	Revisionen har genomförts med hjälp av stickprov på tillgänglig information under revisionstillfället. Revision har genomförts och bedöms uppfylla uppställda revisionskriterier om inget annat framgår av revisionsrapporten.

Revisionsteam

Uppdragsledare:	Annicca J Andersson
Uppdragsmedlem:	Yvonne Hellsén

Uppdragssammanfattning

Resultat

Fara för liv och hälsa (F):	0
Allvarliga avvikelser (C):	0
Mindre allvarliga avvikelser (B):	2

Revisionsgruppens rekommendation

Certifiering och uppgradering till ISO 14001:2015 rekommenderas efter presentation av skriftliga bevis på korrigerande åtgärder inom 3 månader, annars måste en ny certifieringsrevision genomföras.

Positiva iakttagelser

Övergripande:

- + Ledning och medarbetare visar ett utmärkt gott engagemang på samtliga besökta platser!
- + Samtliga besökta platser håller mycket god ordning och reda på administration och i lokaliteter
- + God följsamhet mot fastställda rutiner
- + Fortlöpande förbättringar kan visas
- + Omvärldsfaktorer, intressentkrav och nyckelfaktorer väl identifierade och utvecklade utifrån respektive verksamhet genom workshops
- + Avvikelser och förbättringar sammanställs och kommuniceras till samtliga ger bra synergieffekter
- + Många goda exempel presenterades inom hållbarhetsarbete såsom inom utbildning, forskning och med samarbete med externa intressenter.
- + Påbörjat arbete med processkartor både inom kvalitet och hållbarhet vilket ger bra bas för fortsatt/utvidgat ledningssystem för KTH (exempelvis upphandlings/inköp)
- + Rutin för återanvändning av t.ex möbler, teknisk utrustning ger god möjlighet för beaktande av ett livscykelperspektiv.
- + Målarbete med bra aktiviteter kring hållbarhet genomsyras på samtliga besökta områden
- + Bra översyn och uppdatering av rutiner vid sammanslagning av skolor
- + EECS: Bra handlingsplan med identifierade områden inom hållbarhet såsom videokonferens och Co Working Spaces ger goda möjligheter till minskad miljöpåverkan.

+ ABE: Resultat från genomförd utrymningsövning kommer ge bra förbättringsincitament för hela KTH kring säkerställande av rutiner och ansvarsfördelning avseende utrymning från klassrum.

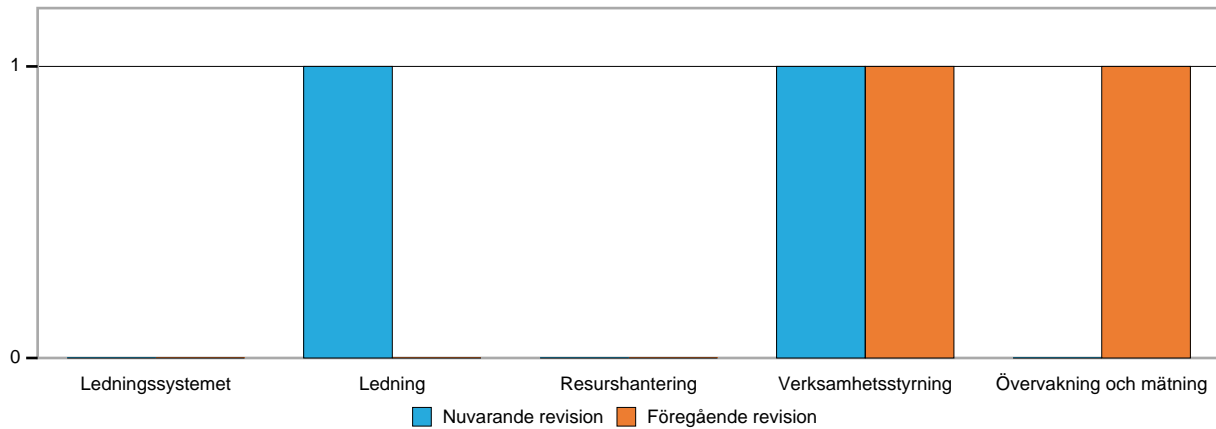
Revisor Yvonne Hellsén

- + Ledning och medarbetare visar ett utmärkt gott engagemang på samtliga besökta platser!
- + Ytterligare samverkan mellan KTH SO och fakulteten (utökade samverkansformer)
- + Bättre central samordning och integrering av miljöledningssystemet genom nya förbättrade arbetssätt och förbättrad samordning där utbildning, forskning och samverkan nu är bättre inkluderat.
- + Samtliga besökta platser håller mycket god ordning och reda på administration och i lokaliteter
- + God följsamhet mot fastställda rutiner
- + CBH: Förslag finns från skolchef om "lättare miljömärkning av kurser" genom att använda FN:s cirkelsymbol för hållbarhetsmål. (Kom ihåg: Kolla att denna får användas av er på detta sätt. Patentskydd mm?)
- + Bra lyft avseende miljöledningssystemets rutiner, bättre samordning där övergripande rutiner kan vara tillräckliga för flera platser. Lokalt kompletterande rutiner finns där så krävs. (Bättre funktionalitet och mindre administration).
- + Skolsammanslagningen har gett ett tydligt mer enat KTH/ett KTH
- + God beskrivning av övergripande omvärlds- och intressent analys. Denna finns nedbruten per skola där arbetet med densamma kan vidareutvecklas.
- + God samverkan med omvärlden, ex angående livscykelperspektiv Swedish life cycle center och i olika sammanställningar och engagemang
- + Miljökrav ställs i samråd med KTH SO vid upphandling, där så är tillämpligt
- + Ökad andel ställda miljökrav år från år (status 2017, 48 %)
- + Verktyg finns för återanvändning inom KTH
- + Fortlöpande vidareutveckling av avfallshanteringsrutiner
- + Väl etablerade rutiner för labbsäkerhet
- + CBH: Streckkodshantering för kemikalier är införda där stora mängder kemikalier hanteras. Detta har efter genomgången i stora delar underlättat det administrativa arbetet exempelvis att inventeringen tar en vecka istället för 6 månader. Manuell hantering i övriga verksamheter är också funnen i mycket god ordning.
- + Nytt handlingsprogram för forskning för hållbar utveckling
- + Kontinuerligt fler forskare som arbetar med hållbar utveckling år från år
- + Väl fungerande interna revisioner
- + Väl fungerande avvikelshantering och ärendehantering
- + Väl fungerande ledningens genomgång
- + Fortlöpande arbete med hållbar utveckling sedan år 2011. Fortlöpande förbättring kan visas.

+ Ett utmärkt internt arbete med hållbarhet kan visas. Därtill är den indirekta positiva miljöpåverkan, initierad av KTH, enorm. (Se förbättringsmöjligheter)

Revisor Annicca J Andersson

Avvikelsesammanställning

Logg för avvikelser

Om er verksamhet är geografiskt spridd, är det viktigt att ni analyserar hur andra processer/siter/enheter påverkats av en avvikelse

AR1

Gradering: Mindre allvarlig avvikelse
 Standarder: ISO 14001:2015
 Delkrav: 6.1.3 Bindande krav
 Rubrik: Transportdokument farligt avfall
 Process/avdelning: Lab ITM, CBH och serverhall PDC
 Status: Väntar på att svar ska skickas till revisor
 Ort/Site: Stockholm
 Beskrivning av avvikelse: Transportdokument farligt avfall kan ej visas vara upprättade.
 Ex. (ITM-skolan) två labb MSE, ett labb EGI, (CBH-skolan) labb 43:19-572 och (EECS-skolan) serverhall PDC.

Revisor Annicca J Andersson

AR2

Gradering: Mindre allvarlig avvikelse
 Standarder: ISO 14001:2015
 Delkrav: 8.2 Beredskap och agerande vid nödlägen
 Rubrik: Tillgång Säkerhetsdatablad
 Process/avdelning: EECS/ETK Maskinlabb och ITM Södertälje
 Status: Väntar på att svar ska skickas till revisor
 Ort/Site: Stockholm/Södertälje
 Beskrivning av avvikelse: Saknas tillgång till säkerhetsdatablad

*var i slutfasen på installation efter inflytt

Revisor Yvonne Hellsén

Uppdragets delområden

Användning av certifikatsdokumentation

Regler för användning av certifikatsdokumentation är kända.

Avvikelser - multi site

Samtliga avvikelser sprids för kännedom och åtgärder (inom certifikatet) i syfte att förbättra hela verksamheten.

Avvikelser, korrigerande och förebyggande åtgärder

Väl fungerande avvikelshantering och ärendehantering.

Eventuella avsteg, signifikanta områden och anledning till förändringar i revisionsplan

Inga avsteg från revisionsplanen.

Interna revisioner

Väl fungerande interna revisioner, till nytta för verksamheten.

Intressentanalys

Väl genomförd övergripande omvärlds- och intressentanalys till grund för fortsatt arbete. Omvärlds- och intressentanalyser finns även upprättade per skola.

Korrespondens med myndigheter

Inga oklarheter med myndigheter.

Ledningens genomgång

Väl fungerande ledningens genomgång. Protokoll i god ordning.

Ledningens representant

Kristina von Oelreich, Hållbarhetschef

Ledningssystemets effektivitet, prestanda och bidrag till att uppfylla policy och mål.

Väl vidareutvecklat ledningssystem för hållbarhet, med fortlöpande förbättring över tid. Hållbarhetspolicy finns fastställd. Mål finns kopplade till betydande miljöaspekter. Bra resultat kan visas samt skäliga kommentarer i de fall mål ej har uppnåtts (resor).

Livscykelperspektivet

Livscykelperspektivet har beaktats.

Lokalisering och infrastruktur

God ordning och reda i samtliga lokaliteter. Fortlöpande utveckling av infrastruktur på olika plan (nu 5 skolor, möjlighet till bättre samordning)

Policies, mål, handlingsplaner och uppföljning

Hållbarhetspolicy, mål och handlingsplaner är funna i god ordning.

Processer, samverkan, ordningsföljd och utlagda processer

Arbete med processer fortlöper och vidareutvecklas i samverkan med pågående kvalitetsarbete.

System och rutiner för hantering av lagar och andra krav

Väl fungerande rutiner för bevakning av lagförändringar samt intern lagefterlevnadsbedömning.

Tillstånd

Ramtillstånd för brandfarlig vara är under uppdatering.

Verksamhetsbeskrivning

Oförändrad.

Vilka orter som besökts vid revisionstillfället

Samtliga skolor har besökts. (Stockholm, Södertälje).

Åtgärder för att hantera risker och möjligheter

Arbetsmetoder för bedömning av risker och möjligheter finns fastställda samt rutiner för kommande utvärdering och uppföljning av desamma.

Förbättringsförslag

Övergripande:

- Säkerställ det systematiska inflödet kring förändrade krav/förväntningar från intressenter. Gäller både övergripande och på respektive verksamhetsnivå.
 - Omvärlds, intressentanalys och nyckelfaktorer säkerställ så det kommuniceras in i hela verksamheten
 - I utvecklings och verksamhetsplaner hänvisa till upprättade handlingsplaner ger en röd tråd och förenklar ert löpande arbete.
 - Mätning och kommunikation av resultat i ert hållbarhetsarbete inom forskning och utbildning kan utvecklas (ev lägga lägsta nivå vad den ska innehålla) för att få en övergripande utvärdering på ert goda hållbarhetsarbete
 - Ansvar och befogenheter för områden på Campusplanen kan förtydligas.
- Upplevdes lite oklart vid revisionen
- Stäm av status förslagsvis 2-4 ggr/år på hållbarhetsmål såsom koldioxidutsläpp ger möjlighet att genomföra fler aktiviteter och uppnå måluppfyllnad.
 - Säkerställ så huvudkemikalieansvarig har tillgång i Klara för samtliga labb som man ansvarar över

EECS:

- Handlingsprogram för utbildning respektive skola efter sammanslagning och resultat till dagens datum bör gås igenom.
- Kommunicera uppdaterad information kring nödlägesberedskap efter sammanslagning och flytt

ITM Södertälje:

- Säkerställ aktualitet kring dokumenterade säkerhetsrutiner för labb efter flytt till nya lokaler
- Gå igenom kemikalier och rutin kring tillgång till aktuella SDB

Revisor Yvonne Hellsén

Övergripande KTH

- Enas om vad begreppet "Hållbarhet" står för och i vilket sammanhang. Exempelvis i ingresser, olika typer av presentationer, i program osv. Det finns idag ingen enighet om vad hållbarhet står för samt i vilket sammanhang, vilket försvårar arbetet i vardagen och vid kommunikation av hållbarhet.
- Ramverk rekrytering: "Hållbarhet är en viktig del i KTH:s arbete". Här rekommenderas att inte mer förklara detta i annonseringen eftersom det i sig skapar

en nyfikenhet och att olika bottenar av hållbarhet nogsamt gås igenom senare i rekryteringsprocessen.

- Att på ytterligare olika nivåer (inklusive visuell information) spegla indirekt positiv miljöpåverkan och hållbarhet initierat från KTH. Detta skulle ge KTH en mer rättvis spegling av det mycket aktiva arbetet med hållbarhet. Tänk på kommunikation "utifrån och in", vad det är "vi ser där ute". Vi ser inte mer än vad ni visar och inspirerar till. Sökning på nätet KTH hållbarhet ger i princip två träffar: KTH Sustainability Office och Hållbarhetspolicy. I praktiken under revisionspassen har samtliga skolor och alla delar av verksamheterna aktivt visat flera olika ingångar och exempel på korta sammanfattningar i text, bild och i videoklipp som direkt på någon minut ger häpnadsväckande översikter, förhoppningar om möjligheter till miljöförbättringar och enastående resultat. Det är viktigt att detta förmedlas som rekrytering för kommande studenter som motvikt till "klimatångesten" som har en spridning inte minst i er rekryteringsbas, att i stället sprida kunskap och inspiration till ytterligare studier, forskning och enastående resultat, samt inte minst till omvärlden i stort.

Goda exempel: (OBS dessa finns i olika former på samtliga platser och skolor)

ITM: Not another brick in the wall (redovisande film/video i kortformat)

ITM: Bolidens omhändertagande av elektroniskt avfall, återvinning av ädelmetaller

ITM: MFS Minor field studies

ITM: Enkel excelpresentation av "Impact av hållbarhetsstrategi", av M.O.

ITM: Digital information i form av Youtube filmer av M.E.

ITM: Dokument "Översikt av ITM:s forskning inom ramen för hållbarhet och miljö", en enkel och tydlig redovisning

SCI: MHU forskning på tillämpad fysik ca 20 procent av årets ansökningar till VR via MHU

CBH: Förslag finns från skolchef om "lättare miljömärkning av kurser" genom att använda FN:s cirkelsymbol för hållbarhetsmål. (Kom ihåg: Kolla att denna får användas av er på detta sätt. Patentskydd mm?)

Övergripande: Översiktssammanställning av fortlöpande arbete med hållbar utveckling sedan år 2011.

- Pedagogik och systematik: Att använda beprövade och väl fungerande arbetsmetoder och format (exempelvis som ni gjort med hållbarhetsarbetet genom hela KTH) även för annat arbete exempelvis pågående kvalitetsarbete i syfte att få ett ledningssystem för KTH. Ni är experter på pedagogik och arbetsmetoder vilket underlättar arbetet.

- God beskrivning av övergripande omvärlds- och intressentanalys. Denna finns nedbruten per skola där arbetet med densamma kan vidareutvecklas. Även detta format bör kunna vara en bra grund för flera typer av arbeten utöver hållbarhet eftersom omvärlden och intressenterna är desamma. Perspektiv och indikatorer samt åtgärder och bevakning kan gälla hållbarhet, jämställdhet, internationalisering, kvalitetsarbete osv.

- Att bestämma vad olika begrepp betyder på KTH och i vilken form dessa ska läggas som "filter över KTH:s verksamheter" då begreppen ska genomlysas och följas upp. Exempelvis Hållbarhet, Jämställdhet, Genusperspektiv, Kvalitetsarbete osv. eftersom

begreppen/efterfrågan dynamiskt förändras över tid. En väl genomtänkt och beprövad arbetsmetod kan vara tillämpbar över mycket långa tidsperioder oavsett begrepp/ämne. Det är ju inte så att dessa begrepp "ska ta över er kärnverksamhet". Det är så att ni ska kunna visa, implementera och följa upp detta filter genom er verksamhet. Exempelvis "online" i ingresser, korta rader i allmänna övergripande presentationer, krav på nivå och "märkning" i program, i rekryteringsannonser, lägsta nivå avseende grundkurser, nivåbeskrivning i utbildnings- och forskningsarbetets olika delar, "kommunikationstaggning" till ledord över tid osv.

- Vid "kommunikationstaggning" beakta förmåga att översätta likvärdighet i arbetet och synonymord med hänsyn till att program inte får ändras i detta avseende ex. ordet hållbarhet kanske inte framgår även om utbildningen/forskningen inkluderar detta

- Vidareutveckla information till blivande studenter (Grupp finns: Översyn av verksamhetsstöd, förslag redovisas i maj 2018)

- Vidareutveckla information till nuvarande studenter. Hur sprida övergripande information exempelvis om KTH SO vill bjuda in alla studenter till ett seminarium om hållbarhet. Vilka kanaler finns då att tillgå? Ska all information oavsett innehåll spridas från stab via skolorna? (Grupp finns: Översyn av verksamhetsstöd, förslag redovisas i maj 2018)

- Fortlöpande arbeta mot digitala signaturer för att minska administration och pappersutskriften

- Undersöka möjlighet att öppna upp "ett studentkonto" i KLARA databas, med begränsad behörighet för att kunna utföra riskbedömningar av kemikalier

- Vid nästa revision följa upp samordning av systemstöd för HR (lägesstatus)

- Vid nästa revision följa upp arbetet med att integrera hållbarhet i beskrivning av verksamhetsprocesserna

Revisor Annicca J Andersson

Övriga kommentarer och upplysningar

Områden nästa revision

Sedvanlig uppföljande revision vid nästa tillfälle (4 mandagar, 2 revisorer).

Revisor Annicca J Andersson